

Obsah

1. VEŘEJNÁ EKONOMIE JAKO VĚDNÍ DISCIPLÍNA	7
1.1 VEŘEJNÁ EKONOMIE JAKO SOUČÁST OBECNÉ EKONOMIE	7
1.2 ZÁKLADNÍ VĚDNÍ DISCIPLÍNY NAVAZUJÍCÍ NA VEŘEJNOU EKONOMII	8
1.3 VEŘEJNÁ EKONOMIE A DALŠÍ VĚDNÍ DISCIPLÍNY	9
2. VEŘEJNÝ A NEZISKOVÝ SEKTOR	12
2.1 VEŘEJNÝ A NEZISKOVÝ SEKTOR VE STRUKTUŘE NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ	12
2.1.1 <i>Kritérium odvětví</i>	12
2.1.2 <i>Kritérium sektorů</i>	14
2.1.3 <i>Kritérium prostoru</i>	17
2.1.4 <i>Kritérium vlastnictví</i>	18
2.1.5 <i>Kritérium způsobu financování</i>	18
2.1.6 <i>Vzájemný vztah kritéria vlastnictví a kritéria způsobu financování</i>	20
2.1.7 <i>Několik poznámek na závěr</i>	21
2.2 ČLENĚNÍ VEŘEJNÉHO SEKTORU	21
2.2.1 <i>Veřejný sektor a kategorie potřeb</i>	22
2.2.2 <i>Členění veřejného sektoru podle kritéria potřeb</i>	24
2.3 TROJÚHELNÍKOVÝ MODEL NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ	24
3. NEZISKOVÝ SEKTOR A NEZISKOVÝ SOUKROMÝ SEKTOR	29
3.1 NEZISKOVÝ SEKTOR A JEHO ČLENĚNÍ	29
3.2 NEZISKOVÝ SOUKROMÝ SEKTOR	31
3.3 ORGANIZACE NEZISKOVÉHO SEKTORU V ČR	33
4. SMÍŠENÁ EKONOMIKA A PŘÍČINY EXISTENCE VEŘEJNÉHO SEKTORU	36
4.1 SMÍŠENÁ EKONOMIKA	36
4.1.1 <i>Vymezení smíšené ekonomiky</i>	36
4.1.2 <i>Trh, tržní mechanismus, tržní sektor - jeho přednosti a nedostatky</i>	37
4.2 PŘÍČINY EXISTENCE VEŘEJNÉHO SEKTORU	39
4.2.1 <i>Mikroekonomické příčiny existence veřejného sektoru</i>	40
4.2.2 <i>Makroekonomické příčiny existence veřejného sektoru</i>	42
4.2.3 <i>Mimeoekonomické příčiny existence veřejného sektoru</i>	43
5. VEŘEJNÉ STATKY A EXTERNALITY	47
5.1 VEŘEJNÉ STATKY	47
5.1.1 <i>Klasifikace statků a jejich charakteristika</i>	47
5.1.2 <i>Ekonomické kritérium členění statků</i>	50
5.1.3 <i>Problém černého pasažéra, efekt přetížení a možnosti jeho vyloučení</i>	51
5.1.4 <i>Veřejné statky a veřejný sektor</i>	53
5.1.5 <i>Způsoby zabezpečování veřejných statků</i>	53
5.2 EXTERNALITY	54
5.2.1 <i>Vymezení pojmu</i>	54
5.2.2 <i>Klasifikace externalit</i>	54
5.2.3 <i>Řešení externalit</i>	56
6. VLÁDNÍ SELHÁNÍ	61
6.1 TRŽNÍ A VLÁDNÍ SELHÁNÍ	61
6.2 STÁTNÍ ZÁSAHY DO EKONOMIKY	61
6.3 DŮVODY VLÁDNÍCH SELHÁNÍ	62
6.4 PROBLÉMY STÁTNÍHO ZASAHOVÁNÍ	62
6.4.1 <i>Vztah efektivnosti a rovnosti</i>	63

6.4.2	<i>Obtížnost správného předvidání důsledků státních zásahů</i>	63
6.4.3	<i>Omezená možnost kontroly v procesu realizace státních zásahů</i>	63
6.4.4	<i>Zájmy byrokracie</i>	64
6.4.5	<i>Problém ukazatelů</i>	65
6.4.6	<i>Obtížnost modelování ekonomických a sociálních procesů</i>	65
6.4.7	<i>Nesouhlas mezi ekonomy</i>	66
6.4.8	<i>Podstata politických procesů a kolektivního rozhodování</i>	66
6.4.9	<i>Selhání vlastní decentralizovaným soustavám</i>	67
6.4.10	<i>Nevyužití politického kapitálu</i>	67
6.5	SIMULTÁNNÍ UPLATNĚNÍ TRHU, VEŘEJNÉHO A SOUKROMÉHO NEZISKOVÉHO SEKTORU ...69	69
7.	CHARAKTERISTIKA VEŘEJNÉHO SEKTORU	71
7.1	HLAVNÍ ZNAKY VEŘEJNÉHO SEKTORU	71
7.2	VEŘEJNÝ SEKTOR A VEŘEJNÁ POLITIKA	71
7.3	POSLÁNÍ, FUNKCE A ČINNOSTI VEŘEJNÉHO SEKTORU	72
7.4	ROZSAH A STRUKTURA VEŘEJNÉHO SEKTORU	73
7.4.1	<i>Ukazatele charakterizující rozsah a strukturu veřejného sektoru</i>	73
7.4.2	<i>Faktory ovlivňující rozsah a strukturu veřejného sektoru</i>	74
7.5	NÁSTROJE EKONOMIKY VEŘEJNÉHO SEKTORU	77
8.	VEŘEJNÁ VOLBA	79
8.1	TEORIE VEŘEJNÉ VOLBY	79
8.2	KOLEKTIVNÍ ROZHODNUTÍ	79
8.3	PŘÍMÁ A REPREZENTATIVNÍ DEMOKRACIE	81
8.3.1	<i>Přímá demokracie</i>	81
8.3.2	<i>Reprezentativní demokracie</i>	81
8.4	PRAVIDLO JEDNOMYSLNÉHO KOMPROMISU A PRAVIDLO VĚTŠINY	83
8.4.1	<i>Pravidlo jednomyslného kompromisu</i>	83
8.4.2	<i>Pravidlo většiny</i>	84
8.5	VÍCE O PRAVIDLU VĚTŠINY	85
8.5.1	<i>Condorcetovo kritérium</i>	85
8.5.2	<i>Volební paradox</i>	86
8.5.3	<i>Další hlasovací postupy</i>	89
8.5.4	<i>Další nebezpečí veřejné volby</i>	89
8.6	ROLE SUBJEKTŮ PODÍLEJÍCÍCH SE NA VEŘEJNÉ VOLBĚ	90
8.6.1	<i>Občané - voliči</i>	90
8.6.2	<i>Politici</i>	93
8.6.3	<i>Byrokracie</i>	94
8.6.4	<i>Zájmové skupiny</i>	94
9.	HODNOCENÍ VEŘEJNÝCH PROJEKTŮ	97
9.1	ZÁKLADNÍ POJMY	97
9.2	PODSTATA EKONOMICKÝCH ANALÝZ VEŘEJNÝCH PROJEKTŮ	98
9.3	DRUHY EKONOMICKÝCH ANALÝZ VEŘEJNÝCH PROJEKTŮ	98
9.4	ANALÝZA NÁKLADŮ A UŽITKŮ	100
9.4.1	<i>Identifikace souboru možných projektů</i>	100
9.4.2	<i>Identifikace nákladů a užitků</i>	101
9.4.3	<i>Oceňování nákladů a užitků</i>	102
9.4.4	<i>Zohlednění faktorů času</i>	104
9.4.5	<i>Výběr projektů</i>	105
10.	ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	109
10.1	ZÁKLADNÍ POJMY	110
10.2	ZPŮSOBY ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	111

10.2.1	Obchodní veřejná soutěž	111
10.2.2	Dvoustupňová obchodní veřejná soutěž	112
10.2.3	Výzva více zájemcům o veřejnou zakázku k podání nabídky	112
10.2.4	Zjednodušené zadání	113
10.2.5	Veřejná zakázka malého rozsahu	113
10.2.6	Výzva jednomu zájemci k podání nabídky	113
10.3	OBCHODNÍ VEŘEJNÁ SOUTĚŽ A JEJÍ PRŮBĚH	113
10.3.1	Zveřejnění soutěže	114
10.3.2	Předání zadávací dokumentace	116
10.3.3	Přijímání obálek s nabídkami	116
10.3.4	Otevírání obálek s nabídkami	116
10.3.5	Posuzování a hodnocení nabídek	117
10.3.6	Rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky	117
10.3.7	Oznamení o výběru nejvhodnější nabídky	118
10.3.8	Uzavření smlouvy	118
10.3.9	Ukončení soutěže	119
11.	VEŘEJNÁ KONTROLA	121
11.1	ÚVOD DO PROBLEMATIKY	121
11.2	LAICKÁ A PROFESIONÁLNÍ KONTROLA	122
11.3	VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM A INTERNÍ AUDIT	123
11.4	VEŘEJNÁ KONTROLA V ČR A JEJÍ LEGISLATIVNÍ ÚPRAVA	125
11.5	SOUČASNÉ TRENDY VEŘEJNÉ KONTROLY	128
11.5.1	Od kontroly procesní ke kontrole založené na sledování výsledků	128
11.5.2	Kontrola s „dopřednou“ vazbou	129
12.	EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU	131
12.1	POJEM EFEKTIVNOST	131
12.2	TENDENCE VEŘEJNÉHO SEKTORU K NEEFEKTIVNOSTI	131
12.3	NEEFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU	132
12.4	FAKTORY EFEKTIVNOSTI VEŘEJNÉHO SEKTORU	133
12.4.1	Rozsah a struktura veřejného sektoru	133
12.4.2	Vnější faktory efektivnosti veřejného sektoru	133
12.4.3	Vnitřní faktory efektivnosti veřejného sektoru	133
12.5	OBJEKTIVIZACE VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ	134